

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΤΟΜΕΑΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
www.cslab.ece.ntua.gr

Εργαστήριο Λειτουργικών Συστημάτων
Εργαστηριακή Άσκηση 2 Linux-TNG
Σταύρος Λαζόπουλος 03120843, Ομάδα 66

Για την υλοποίηση της άσκησης προσθέσαμε κώδικα στα αρχεία `linux_chrdev.h` και `linux_chrdev.c`.

Στο αρχείο `linux_chrdev.h` περιέχεται το structure με τα private data του ανοιχτού αρχείου που αντιστοιχεί στην συσκευή. Σε αυτό προσθέσαμε το `int nonblocking` το οποίο χρησιμοποιούμε για να ξεχωρίζουμε τις λειτουργίες blocking και non-blocking I/O.

```
30 /*
31  * Private state for an open character device node
32  */
33 struct linux_chrdev_state_struct {
34     enum linux_msr_enum type;
35     struct linux_sensor_struct *sensor;
36
37     /* A buffer used to hold cached textual info */
38     int buf_lim;
39     unsigned char buf_data[LINUX_CHRDEV_BUFSZ];
40     uint32_t buf_timestamp;
41
42     struct semaphore lock;
43
44     int nonblocking;
45     /*
46      * Fixme: Any mode settings? e.g. blocking vs. non-blocking
47      */
48 };
```

Στο αρχείο `linux_chrdev.c` αρχικά υλοποιούμε την `linux_chrdev_init` μέσω της οποίας θα γίνεται registered η συσκευή χαρακτήρων με τον kernel. Συγκεκριμένα θέλουμε να κάνουμε initialize το structure `cdev` `linux_chrdev_cdev`.

Εμάς αρχικά μας ζητείται να συμπληρώσουμε την κλήση της `register_chrdev_region` η οποία αναθέτει device numbers στην συσκευή. Την καλούμε με ορίσματα ένα ζευγάρι `major` και `minor` number από τα οποία θα ξεκινήσει η ανάθεση, τον συνολικό αριθμό των συσκευών και το όνομά τους.

Στην συνέχεια μας ζητείται να συμπληρώσουμε την κλήση της `cdev_add` η οποία γνωστοποιεί στον πυρήνα τις συσκευές. Την καλούμε με ορίσματα ένα pointer στο `cdev` structure, τους major/minor numbers, και τον συνολικό αριθμό των συσκευών.

```
266 int linux_chrdev_init(void)
267 {
268     /*
269      * Register the character device with the kernel, asking for
270      * a range of minor numbers (number of sensors * 8 measurements / sensor)
271      * beginning with LINUX_CHRDEV_MAJOR:0
272      */
273     int ret;
274     dev_t dev_no;
275     unsigned int linux_minor_cnt = linux_sensor_cnt << 3;
276
277     debug("initializing character device\n");
278     cdev_init(&linux_chrdev_cdev, &linux_chrdev_fops);
279     linux_chrdev_cdev.owner = THIS_MODULE;
280
281     dev_no = MKDEV(LINUX_CHRDEV_MAJOR, 0);
282     /* int register_chrdev_region(dev_t first, unsigned int count, char *name);
283     ret = register_chrdev_region(dev_no, linux_minor_cnt, "linux");
284
285     if (ret < 0) {
286         debug("failed to register region, ret = %d\n", ret);
287         goto out;
288     }
289     /* int cdev_add(struct cdev *dev, dev_t num, unsigned int count); */
290     ret = cdev_add(&linux_chrdev_cdev, dev_no, linux_minor_cnt);
291
292     if (ret < 0) {
293         debug("failed to add character device\n");
294         goto out_with_chrdev_region;
295     }
296     debug("completed successfully\n");
297     return 0;
298
299 out_with_chrdev_region:
300     unregister_chrdev_region(dev_no, linux_minor_cnt);
301 out:
302     return ret;
303 }
```

Στην συνέχεια ξεκινάμε να υλοποιούμε τα `file_operations` των συσκευών μας.

```
static struct file_operations linux_chrdev_fops =
{
    .owner          = THIS_MODULE,
    .open           = linux_chrdev_open,
    .release        = linux_chrdev_release,
    .read           = linux_chrdev_read,
    .unlocked_ioctl = linux_chrdev_ioctl,
    .mmap           = linux_chrdev_mmap
};
```

Open:

```
125 static int linux_chrdev_open(struct inode *inode, struct file *filp)
126 {
127     /* Declarations */
128     struct linux_chrdev_state_struct *chrdev_state;
129     unsigned int sensor_no, sensor_type;
130     /* ? */
131
132     int ret;
133
134     debug("entering\n");
135     ret = -ENODEV;
136     if ((ret = nonseekable_open(inode, filp)) < 0)
137         goto out;
138
139     /*
140      * Associate this open file with the relevant sensor based on
141      * the minor number of the device node [/dev/sensor<NO>—<TYPE>]
142      */
143     sensor_no = iminor(inode) / 8;
144     sensor_type = iminor(inode) % 8;
145
146     /* Allocate a new Linux character device private state structure */
147     if (!(chrdev_state = kmalloc(sizeof(struct linux_chrdev_state_struct), GFP_KERNEL))) {
148         debug("failed to allocate memory for device private state\n");
149         ret = -ENOMEM;
150         goto out;
151     }
152     chrdev_state->type = sensor_type;
153     chrdev_state->sensor = &linux_sensors[sensor_no];
154     chrdev_state->buf_lim = 0;
155     chrdev_state->buf_timestamp = 0;
156     sema_init(&chrdev_state->lock, 1);
157     chrdev_state->nonblocking = 0; /* (filp->f_flags & O_NONBLOCK) ? 1 : 0;
158
159     filp->private_data = chrdev_state;
160
161     debug("chrdev_state initialized successfully");
162
163     /* ? */
164 out:
165     debug("leaving, with ret = %d\n", ret);
166     return ret;
167 }
```

Στην open αρχικά συσχετίζουμε το συγκεκριμένο αρχείο με ένα σένσορ σύμφωνα με τον minor number του inode. Στην συνέχεια κάνουμε allocate αρκετό χώρο για το linux_chrdev_state_struct στο οποίο έχουμε ένα pointer chrdev_state. Μέσω αυτού του pointer συμπληρώνουμε τα μέλη του structure με τα κατάλληλα δεδομένα. Τέλος αντιγράφουμε αυτό το pointer στο private data της δομής file.

Release:

```
169 static int linux_chrdev_release(struct inode *inode, struct file *filp)
170 {
171     /* ? */
172     kfree(filp->private_data);
173     return 0;
174 }
```

Στην release αποδεσμεύουμε την μνήμη του linux_chrdev_state_struct στο οποίο έδειχνε το private data του αρχείου.

Read:

```
182 static ssize_t linux_chrdev_read(struct file *filp, char __user *usrbuf, size_t cnt, loff_t *f_pos)
183 {
184     ssize_t ret, cached_bytes;
185     struct linux_sensor_struct *sensor;
186     struct linux_chrdev_state_struct *state;
187
188     state = filp->private_data;
189     WARN_ON(!state);
190
191     sensor = state->sensor;
192     WARN_ON(!sensor);
193
194     /* Lock? */
195     if (down_interruptible(&state->lock))
196         return -ERESTARTSYS;
197     /*
198      * If the cached character device state needs to be
199      * updated by actual sensor data (i.e. we need to report
200      * on a "fresh" measurement, do so
201      */
202     if (*f_pos == 0) {
203         while (linux_chrdev_state_update(state) == -EAGAIN) {
204             /* ? */
205             /* The process needs to sleep */
206             up(&state->lock);
207             if (state->nonblocking)
208                 return -EAGAIN;
209             /*wait_event_interruptible(queue, condition) wait queue until */
210             if (wait_event_interruptible(sensor->wq, linux_chrdev_state_needs_refresh(state)))
211                 return -ERESTARTSYS; /* signal: tell the fs layer to handle it */
212             if (down_interruptible(&state->lock))
213                 return -ERESTARTSYS;
214             /* See LDD3, page 153 for a hint */
215         }
216     }
217 }
218
219 /* End of file */
220 if (!state->buf_lim){
221     ret = 0 ;
222     goto out;
223 }
224 /* ? */
225
226 /* Determine the number of cached bytes to copy to userspace */
227 cached_bytes = state->buf_lim - *f_pos;
228 if (cached_bytes < cnt)
229     cnt = cached_bytes;
230
231 if (copy_to_user(usrbuf, state->buf_data + *f_pos, cnt)){
232     ret = -EFAULT;
233     goto out;
234 }
235 ret = cnt;
236 *f_pos += cnt;
237 /* ? */
238
239 /* Auto-rewind on EOF mode? */
240 if (*f_pos >= state->buf_lim){
241     *f_pos = 0;
242 }
243 /* ? */
244 out:
245 /* Unlock? */
246 up(&state->lock);
247 return ret;
248 }
```

Στην read ελέγχουμε αρχικά χρησιμοποιούμε το semaphore του state structure Έτσι ώστε συσκευές με το ίδιο ανοιχτό αρχείο (από fork ή threads, έτσι ώστε να έχουν ίδιο open file entry) να μην προσπαθούν να διαβάσουν ή/και ανανεώσουν τα δεδομένα ταυτόχρονα . Στην συνέχεια μπαίνουμε σε ένα loop μέχρι να έρθουν νέα δεδομένα (δηλαδή μέχρι η `unix_chrdev_state_update` να τελειώσει επιτυχώς). Για να μην είναι busy loop αρχικά κάνουμε release το semaphore και στην συνέχεια μπαίνουμε σε ουρά αναμονή και “κοιμόμαστε” μέχρι να χρειαστεί να έρθουν νέα δεδομένα (condition η `linux_chrdev_state_needs_refresh`). Αν είχαμε ορίσει `nonblocking = 1` τότε κάνουμε `return -EAGAIN`. Όταν βγούμε από την ουρά ξαναπαίρνουμε το lock και προσπαθούμε πάλι να ανανεώσουμε τα δεδομένα.

Εφόσον βγούμε από το loop ελέγχουμε αρχικά ότι υπάρχουν όντως δεδομένα στο buffer. Στην συνέχεια βρίσκουμε το μέγεθος των δεδομένων και τα αντιγράφουμε στο userspace μέσω της `copy_to_user`. Γράφουμε μέγιστο `cnt` δεδομένα διαβάζουμε από την θέση του `pointer`, `f_pos`, αυξάνουμε τον `pointer` κατά `cnt` αφού αντιγράψουμε τα δεδομένα και αν ξεπεράσουμε το μέγεθος του buffer (τεχνικά πάντα θα φτάνουμε στο τέλος του buffer χωρίς να το ξεπεράσουμε) επιστρέφουμε τον `pointer` στην αρχή. Τέλος αφήνουμε το lock και επιστρέφουμε το πόσο γράψαμε.

Η `linux_chrdev_state_update` διαβάζει γρήγορα τα raw δεδομένα από τον sensor χρησιμοποιώντας spinlock σώζοντας το interrupt state διότι η συνάρτηση ανανέωσης των sensor τρέχει σε interrupt context. Αφού διαβάσουμε τα δεδομένα ελέγχουμε αν όντως υπάρχουν νέα δεδομένα. Στην συνέχεια ανάλογα με τον τύπο των δεδομένων με το lookup table παράγουμε τα cooked data. Τέλος ανανεώνουμε το state.

```

62 static int linux_chrdev_state_update(struct linux_chrdev_state_struct *state)
63 {
64     struct linux_sensor_struct *sensor;
65     /**/
66     uint32_t raw_data;
67     uint32_t timestamp;
68     long cooked_data;
69     unsigned long flags;
70
71     /*
72      * Grab the raw data quickly, hold the
73      * spinlock for as little as possible.
74      */
75     WARN_ON(!(sensor = state->sensor));
76     spin_lock_irqsave(&sensor->lock, flags);
77     raw_data = sensor->msr_data[state->type]->values[0];
78     timestamp = sensor->msr_data[state->type]->last_update;
79     spin_unlock_irqrestore(&sensor->lock, flags);
80     /* ? */
81
82     /* Why use spinlocks? See LDD3, p. 119 */
83
84     /*
85      * Any new data available?
86      */
87     if(!(state->buf_timestamp < timestamp))
88         return -EAGAIN;
89     /* ? */
90
91     /*
92      * Now we can take our time to format them,
93      * holding only the private state semaphore
94      */
95     if (state->type == BATT)
96         cooked_data = lookup_voltage[raw_data];
97     else if (state->type == TEMP)
98         cooked_data = lookup_temperature[raw_data];
99     else if (state->type == LIGHT)
100         cooked_data = lookup_light[raw_data];
101     else
102         goto out;
103
104
105
106     state->buf_lim = snprintf(state->buf_data, LINUX_CHRDEV_BUFSZ,
107         | "%ld.%03ld ", cooked_data/1000, cooked_data%1000);
108     state->buf_timestamp = timestamp;
109
110     /* ? */
111
112 out:
113     debug("leaving\n");
114     return 0;
115 }

```

H `linux_chrdev_state_needs_refresh` συγκρίνει το timestamp του state με το last update του σενσора όπως και η `linux_chrdev_state_update` για να δει αν χρειαζόμαστε ανανέωση.

```
static int linux_chrdev_state_needs_refresh(struct linux_chrdev_state_struct *state)
{
    struct linux_sensor_struct *sensor;
    debug("enetering\n");
    /* ? */
    sensor = state->sensor;
    if (state->buf_timestamp < sensor->msr_data[state->type]->last_update)
        return 1;
    /* The following return is bogus, just for the stub to compile */
    return 0; /* ? */
}
```

Ελέγχουμε την λειτουργία του οδηγού με πολλαπλά processes να κάνουν accesss το ίδιο αρχείο.

```
QCOW2_PRIVATE_FILE=./private.qcow2
QCOW2_BACKING_FILE=./cslab_rootfs_20231009-0.raw
./utopia.sh: Private file './private.qcow2' not found.
Creating file './private.qcow2', backed by './cslab_rootfs_20231009-0.raw'
Formatting './private.qcow2', fmt=qcow2 cluster_size=65536 extended_l2=off compression_type=zlib size=11811160064 backing_file=./cslab_rootfs_20231009-0.raw backing_fmt=raw lazy_refcounts=off refcount_bits=16
SHARED_FS_DIR=./shared
Ensuring shared directory './shared' exists

*** Starting your Virtual Machine ...

To connect with X2Go: See below for SSH settings
To connect with SSH: ssh -p 22223 root@localhost
To connect with vncviewer: vncviewer localhost:0

MODPOST /home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020/Module.symvers
LD [M] /home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020/linux.ko
make[1]: Leaving directory '/usr/src/linux-headers-5.10.0-19-amd64'
user@utopia:~/shared/linux-tng-helpcode-20231020$ su -
Password:
root@utopia:~# cd /home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020/
root@utopia:/home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020# insmod linux.ko
root@utopia:/home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020# ./mk-linux-devs.sh
mknod: /dev/ttyS0: File exists
mknod: /dev/ttyS1: File exists
mknod: /dev/ttyS2: File exists
mknod: /dev/ttyS3: File exists
root@utopia:/home/user/shared/linux-tng-helpcode-20231020# ./linux-attach /dev/ttyS1
tty_open: looking for lock
tty_open: trying to open /dev/ttyS1
tty_open: /dev/ttyS1 (fd=3) Line discipline set on /dev/ttyS1, press ^C to release the TTY...

user@utopia:~$ dd if=/dev/linux0-temp bs=10
27.791 27.791 27.791 27.693 27.693 27.595 27.595 27.595 27.497 27.497 27.399 27.399 27.301 27.301 27.204 27.204 27.106 27.106 27.008 27.008 26.911 26.813 26.813 26.326 26.229 26.229 26.132 26.132 26.132 26.035 26.035 26.035 25.937 25.937 25.840

user@utopia:~$ dd if=/dev/linux0-temp bs=10
27.791 27.693 27.693 27.693 27.595 27.595 27.595 27.595 27.497 27.497 27.399 27.399 27.301 27.301 27.204 27.204 27.106 27.106 27.008 27.008 26.911 26.813 26.813 26.326 26.229 26.229 26.132 26.132 26.132 26.035 26.035 26.035 25.937 25.840
```

Αν κοιτάξουμε την εντολή με strace βλέπουμε ότι ανοίγει το μαγικό αρχείο με fd 3. Αντιγράφει το fd 3 στο 0. Προσπαθεί να κάνει seek αλλά ο οδηγός μας δεν το υποστηρίζει. Τέλος κάνει read τα δεδομένα και τα γράφει στο terminal.

```
openat(AT_FDCWD, "/dev/lunix0-temp", O_RDONLY) = 3
dup2(3, 0)                                = 0
close(3)                                  = 0
lseek(0, 0, SEEK_CUR)                     = -1 ESPIPE (Illegal seek)
read(0, "25.066 ", 10)                   = 7
write(1, "25.066 ", 725.066 )             = 7
read(0, "24.970 ", 10)                   = 7
write(1, "24.970 ", 724.970 )             = 7
read(0, "24.970 ", 10)                   = 7
write(1, "24.970 ", 724.970 )             = 7
```